

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Ab. 52. j

I. N. J.
DISPUTATIO XI.
**SELECTARUM
THESIUM
JURIS CERTI & CON-
TROVERSI**

Ex Tit. j. d. Leg. & seqq. usqve ad finem
Lib. 2. iisq; Titulis π. C. Just. Theod: Libb,
βασιλικ. & Ἱ. respondentibus.

Quam
P R Æ S I D E
**JOHANNNE CHRISTO-
PHORO Volk/**

J. U. D. & P. P.
ABRAHAMUS Grendau/
Insterb. Prusius.

RESPONDENS
publicè defendet
IN AUDITORIO MAJORI
A. cl. lcc. LXXXI.

REGIOMONTI.
P R Æ L O R E U S N E R I A N O.

*Nobilissimo, Amplissimo, Consultissimo,
longoq̄ rerum usu & experientiã
prudentissimo*

DN. CASPARO Werneri /
Inclytæ Lœbnicensium Reip. Senatori
Gravissimo, ejusdemq̄ve Camerario
fidelissimo.

Nec non

Spectatissimo Integerrimoq̄
DN. HENRICO Biehl /
Civi ac Negotiatori apud Lœbnicen-
ses Celeberrimo, Consobrino
dilectissimo.

*Dominis Patronis & Fautoribus suis
Omni observantiæ studio etatem
colendis*

Exercitium hoc Academicum in sui re-
commendationem & debitæ per-
petuæq̄ observantiæ pignus

dicat & consecrat

ABRAHAMUS Grendau /
Insterb. Prusf.

It. j. d. Legat. usq; ad ultimum Lib. II. re-
spondent π. Lib. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. Lib. V.
Tit: ult: & Lib. 29. Tit. fin. C. Just: Lib. VI.
Tit. 36. 37. 38. 40. & seqq. usq; ad Tit. 51. Tit.
53. & 54. C. Theod: lex i. 2. & fin. d. Lib. &
Tit. in Disp. præced. θ. 1. Libb. βασιλικ. Lib. 36.
Tit. 1. Lib. 41. Tit. 1. 2. 3. 4. & Lib. 44. in Δ. c. 4. 5. 16. & 18.
Lib. III. Tit. 26.

II. Agitur in his Titulis i. tum de Legatis t. t. j. d. Legat:
tum de FideiCommisissis Universalibus & Singularibus t. t. j. d.
FideiC. Hered. d. singulis reb: per FideiC. relictis. t. t. π. d. FideiC.
Hered. item Libb. 3. π. d. Leg. & FideiC. t. t. βασιλ: C. Justin. d.
Legat: t. t. C. Justin: d. FideiC. Comm. d. Leg. & FideiC. Lex fin:
C. Theod. d. Testam. t. t. βασιλ. d. Leg. quæ usucapiuntur c. 4. 5.
Δ d. Testam: (2.) De Subjecto Legatorum seu FideiC: t. t. π. d.
His quib: ut indig: t. t. C. Just. de iis quib: ut indig: ad SC. Syllan
t. t. C. Just. & βασιλ. d. incertis personis, t. t. βασιλ. d. Legatis ei
relictis qui ante tabb: B. P. petiit. t. t. βασιλ: De his qui in frau-
dem Legatariorum hereditatem repudiant. (3.) De Objecto t. t.
π. & βασιλικ. d. Usu & Usufr. t. t. π. & βασιλ. d. Serv. Leg. t. t.
π. & βασιλ. d. Dot. præleg. nec non de instructo & instr: d. pecul:
Leg. d. pen. Leg. d. Supp: Leg: d. Alim: vel cib: Leg. d. Aur. Arg.
mund: d. Lib: leg: d. Reb: dub: t. t. C. Just: d. Usur. & fruct: leg:
(4.) De modo Legandi t. t. π. & βασιλ. d. Condit: & Demonstr. t. t.
π. & βασιλ. d. Ann: t. t. π. & βασιλ. d. opt. & Elect: præleg: t. t.
π. d. his qu. pen. caus. d. Reg: Caton: d. his qu. pro non Script:
t. t. C. Just: d. his qu. pen: d. Falsa caus. adj. d. his q. sub mo. leg.
vel FideiC: relinq: d. indict. Viduit. d. Cad: toll: t. t. C. d. Cond:
insert. tam leg: quam FideiC: Libert: (5.) De effectu Legatorum
& FideiC: t. t. π. C. Just: & βασιλικ. Qu. di. le. vel Fid: t. t. Ut Leg:
seu FideiC. t. t. π. Ut in possesf. Leg. vel FideiC. serv. caus. mitt: t. t.
βασιλ. d. Cautione Legatariis ab hered. præst. Quand. Legatar. her.
satisd.

satisd. & quand. non satisd. (6.) De Ademptione translatione & imminutione Legatorum seu Fidei Commisforum t. t. j. π. & βασιλ. d. Adempt. Leg. & transl. t. t. j. & βασιλ. d. L. Falcid. t. t. π. & C. 7. Ad L. Falcid. t. t. π. & βασιλ. Si cui plus quam l. Falc. lic. t. t. π. C. 7. & βασιλ. Ad SC. Trebell. c. 16. & 18. & d. Testam: (7.) De Codicillis t. t. j. π. C. 7. & βασιλ. d. Codic: L. 1. & 2. C. Theod. d. Testam:

III. Legatum à Lege derivant *Ulp. in fragm: Tit. 24. d. Leg. Brisson: d. form. lib. 7.* quia Legis modò imperative relinquuntur atqve instar Mandatorum Supremorum sunt *Ovid. lib. 1. Trist. eleg. 2. Quintil: Declam: 8.* Alii à legendo seu deligendo *Varr. lib. 4. d. Lingu: lat: Treutl: Vol. 2. Diss. 13. θ. 1.* Sed hæc derivatio non placet *Bach: ad Treutl: D. & θ. d. Lit. A.* Nos utramq; notationem defendi posse juridicè statuimus, eque Legati genere, quænam propria Legati sit acceptio & hujus loci, constare existimamus, quia Donatio ex solâ munificentia proficiscens *l. 18. d. adim. Leg: distinguit legatum in latissima significatione L. XII. hereditatem continens l. 120. d. V. S. quæ non solum lucrum sed & onus complectitur l. 119. eod. à Legatò strictè acceptò, quod merum lucrum & nihil oneris in se habet, ideo & in βασιλ. d. Leg. I. dicitur δωρεὰ ἐν Νεγίη καὶ ἀλειφθεῖσα.* Particulam *quædam* in *l. legatum 36. π. d. Leg. II. Florentina Lectio* non probat, approbatur tamen à *vulgatis editionibus.* Idcirco *Accursius* eam interpretatur. Sed nec *ejus* nec *Cujacii* expositionem probat *Pacius* in *lib. Isagog. ad Tit. D. d. Leg: & putat hanc particulam* esse notam improprietatis quia Legatum non est *proprie* Donatio, nec ponit hæc *particula* aliquid *realiter*, nec distinguit hanc Donationem ab aliis, cum genus non per hujusmodi particulas sed differentias expressas restringi debeat. Ultima quoqve verba Definitionis in *§. 1. j. d. Leg: Theophilus Harmenopulus & Accursius* quia à veteribus exemplis absunt non agnoscunt quia non sunt de essentia Legati utpote quod non solum ab herede præstatur sed etiam à Legatario, aut eò in cujus potestate heres aut legatarius est, imò etiam à Fisco *l. 50. §. 2. d. Leg. I. Gomes. tom. 1. var. resol. c. 12. n. 4. Sutholt. Diss. 10. aph. 9.* Alii putant hæc verba rectè adjecta, tum quia Leges feruntur de eo, non quod semel
aut

aut bis sed quod ut plurimum fieri consuevit *l. 3. d. L. L.* tum etiam quia licet vivus testator nonnunquam solvat legatum videtur tamen id in Donationem inter vivos converti *arg. l. 54. §. 1. d. Leg. I.*

IV. Inter legata & FideiC. variæ fuerunt differentiæ (1.) Legare licebat ex *L. XII. Tabb: l. 120. d. V. S.* Sed FideiC. Leges *XII. Tabb:* non agnoscebant. (2.) Legatum jure & Lege fuit validum; Fidei Commissum vero ipsò jure nullum ante confirmationem Augusti *Hottom: j. d. FideiC. in pr.* (3.) Legata variis actionibus obtineri possunt *l. cum filius §. variis π. d. Leg: II.* Fidei commissum nudè relinquebantur *§. pen. j. d. Sing. reb. FideiC.* & unâ Actione in personam tantum peti possunt. (4.) Legatum Testamento tantum relinqui poterat, FideiC. Testamento & Codicillis *§. præterea j. d. FideiC. Hered.* (5.) Legatum à solo herede relinqui potuit, non etiam à Legatario *Caj: in fragm. lib. 2. t. 7. §. 8. Ulp. in fragm. tit. 24. §. 19.* Fidei Commissum autem & ab herede & à Legatario & Fidei Commissario. (6.) Post mortem heredis aut Legatarii legari non poterat FideiC. relinqui poterat *§. post mortem j. d. Leg. Cajus in fragm. tit. 7. §. 8.* (7.) Legari non poterat ante heredis institutionem. At fidei committi poterat *Ulp. fragm. d. t. §. 6.* Hæ differentiæ manserunt in usu donec Justinianus Legata Fidei Commissis exæquaret ita ut quoad communicationem effectuum angustius & imperfectius ex altero augeatur & perficiatur *§. 3. j. b. t.* non verò ut per aliquam mixtionem formæ utriusque perierint. Hæc vero ex æquatio non de omnibus Fidei Commissis sed tantum particularibus est accipienda. Nam si de utrisque exæquatio, intelligenda esset sequeretur non esse amplius opus titulo d. SC. Trebelliano & de Fidei Commissaris hereditatibus, quia SC. Trebellianum propter FideiC. Universalia latum est, & post Augusti confirmationem ita Universalia ad imitationem successionis universalis comparata ut singularia vicem Legatorum obtinere quod prolixè docet *Clariss. Dominus Strauch Diss. super Tit. D. ult. d. R. §. 10. §. 9. & seqq.* hinc fit ut in *l. fin. C. Th: d. Testam:* Fidei Commissum universale in Codicillis relictum & Successiones ex Testamentis æquiparentur; Sensus dictæ Legis est: Si quis per Scripturam condiderit Testamentum, & postmodum sine scripturâ hoc est per nuncupationem suam iterandam crediderit voluntatem, vel si Codicillis

quod est fidei Commissum potestatem heredi suo commiserit, ut ex quâ voluerit Testatoris ordinatione succedat, tunc in primordio adeundæ hereditatis suam publicare non desinat voluntatem, utrum ex Testamento an per nuncupationem an per Fidei Commissum hereditatem sibi eligat vindicandam. Quod si prima electio ejus fuerit superata, ad alteram ei transire non liceat: quia unius petitione concessâ, de reliquis se noverit excludendum. Ex hac Lege exscriptæ sunt *l. ult. C. Just: d. Cod: § l. 2. C. d. B. P. con. tabb: Libert:* Sed expunxit Tribonianus verba quædam ratione vicesimæ sublata *l. ult. C. Just: d. Edict. D. Hadr:* In reliquis vero quoad Fidei Commissa Universalia Jus vetus permansit.

V. Illis legari potest, cum quibus Testamenti factio est §. 24. *j. d. Leg.* illi vero qui Testamenti factionem non habent nec legatum capere possunt ex oppositorum ratione *arg. d. §.* Idque *aut absolute* ut sunt Hæretici *l. 4. § 5. C. d. Heret: § Manich:* nam sicut probus ab improbo non expetit largitiones ita neque convenit à probo in improbum conferri Donationem. *Cic: lib. 2. d. Legib.* Ideo vetus Ecclesia ut alia communia officia inter Catholicum & Hæreticum prohibebat, sic *Concilio Carthaginensi III. Concilio Africano* quod sub *Honorio & Theodosio* fuit: & *Chalcedonensi* ne quid Christiani conferrent in paganum, in Judæum in hæreticum sive Testamento sive ullâ Donatione. *P. Ærod. rer. jud: lib. 5. T. 10. c. 3.* Item *Apostata. l. 1. 3. C. d. Apostat:* Ut enim in improborum sodalities probi honestique Viri non admittuntur, sic turpes atque intestabiles personæ recipi in jure non debent. Huc referuntur deportati *l. 1. C. d. Her: Inst. & Liberi incestuosi Auth. ex complex. C. d. Incest. § Inut: Nupt.* quò in casu factum Testatoris nequaquam comprobandum est, neque tabulæ pro justis haberi possunt, quibus velut in stabulum contaminatum Testator suas fortunas projecit & effudit. Vel *secundum quid*, ut est Servus heredis §. 32. *j. d. Leg:*

VI. Legari possunt (1.) Res quæ sunt in rerum natura sive actu sive potentiâ §. 7. *j. d. Leg. l. 24. pr. d. Leg. I. hominum commercio §. 4. j. d. Leg: l. 18. C. d. Leg. & utilitate arg. §. 1. j. d. Leg. §. 10. j. eod.* sive res sint incorporeæ sive corporeæ & singulares & vel in specie legantur ut hic homo, hic fundus *pr. j. d. sing. reb.*
per

per FideiC. relict. vel in genere, in quò ratione electionis an ea he-
 redis an vero Legatarii sit? distinguendum est, an Testator ad he-
 redem vel Legatarium verba direxerit, illo casu heredis, hoc
 vero Legatarii est Electio, quia regulariter Electio Legatarii est, nisi
 Testator aliud dixerit §. 22. j. d. Legat. Sed quomodo clarius Te-
 stator dicere potest, quàm si sermonem ad heredem ipsum ut det
 vel faciat, dirigat Covarr. in c. indicante 4. d. Testam: n. 3. Vultej.
 ad §. 22. j. d. Leg: Georg: Franzk. Ex: jurid: 7. q. 6. Sive etiam
 res universales sint ut portio hereditatis l. 22. §. ult: π. Ad SC. Treb.
 l. 8. §. ult. d. Leg: II. l. 114. §. 7. d. Leg. I. peculium t. t. π. d. pe-
 cul. leg. Grex §. 18. j. d. Leg. Item res testatoris propriæ non mo-
 do liberæ l. 5. §. 4. π. d. Reb. e. qu. sub tut: verùm etiam oppi-
 gnoratæ ut luere eas teneatur heres §. 5. j. d. t. quamvis eas alie-
 nas esse putaverit §. 11. j. d. t. (2.) Facta honesta & licita N. 131.
 c. 10. Rittersb. p. 6. c. 14. n. 4. l. 11. §. 23. 25. π. d. Leg. III. l. 49. §.
 ult. d. Leg. II. modo non sint inutilia l. 113. §. ult. d. Leg. I. vel
 ex eorum numero quæ æstimari neutiquam possunt l. 114. §. 8. d.
 Leg. I. vel ambitiosa & irrita, qualia erant Gladiatorum Venatorumq;
 spectacula quæ non solum in publicis ludis conventibus & theatris
 populo sed etiam Amicis in privatis epulis exhibebantur. Quod si
 alter alterum jugulasset, aut bestia hominem priusquam cadaver
 efficeretur absumpsisset quasi mirificè delectati applaudebant. Hæc
 facta in quibus humanus sanguis effundebatur ludos appellabant,
 homines in hominis voluptatem occidebant, ideo hæc spectacula in-
 valescente Christianismo sub Constantino M. sublata & in Concilio
 Lateranensi sub Alexandro III. ab Ecclesia prohibita Voluntas quoq;
 ultima cruentos hujusmodi ludos præcipiens pro irrita est habita
 Athenæus l. 4. c. 7. Exemplum ambitiosi Legati recitat Sueton: in
 Domit. c. 9.

VII. De Jure veteri Ususfructus totius hereditatis à testatore
 Uxori relictus etiamsi filii instituti essent non restringitur ad sola ali-
 menta sed Universalis Ususfr. Uxori debetur, latè siquidem de eò te-
 standi facultas patuit, ut quicquid testanti libuisset ratum esset l. ver-
 bis 120. D. d. V. S. nec ea coarctata quoad præsentem controversiam
 l. Uxori 37. D. d. Usu & Usufr. leg. l. Tutores 18. in fin. C. d. Excusat.
 Tut. l. ambiguitatem 12. C. d. Usufr. l. patrimonii 22. D. d. Usufr.

Trans. l. pen. §. f. π. d. Alim. & cib. leg. l. Species 15. π. d. Aur. & Arg. leg. & l. Donationes 31. §. species π. d. Don. Qui vero Usumfructum esse relictum existimant, adjectionem verborum: *Ad Usumfr.* operari putant, magis nudum Usumfr. legatum esse censerent, ne otiose usurpata videantur, quoniam verba ista sunt additamentum verborum præcedentium. Sed additamenta sunt vel causæ vel demonstrationes vel conditiones aut modi. Sed hoc additamentum non continet meram causam ut tantum indicaret impulsus voluntatis suæ, sed etiam ut declararet velle se ut illius causæ quam expressit finis effectusque sequeretur. Nec continet demonstrationem quia propriè demonstratio est rei relictæ designatio ac delineatio *Theophil. in §. huic proxima j. de Leg:* sed hoc qualitatem rei legatæ non designat. Neque continet conditionem, quia conditio illa est, quæ differt aut suspendit effectum Dispositionis, sed hoc nihil differt. Continebit itaque modum, qui duplex est, alius ingreditur legatum illi quæ aliquam qualitatem intrinsecam inducit, ut *Papinian. in l. 4. §. i. π. d. Servit.* scribit: Modum adjici posse Servitutibus constat, velut quò genere vehiculi agatur vel non, alius est qui non adeo legato quàm Legatario præscribitur ut aliquid præstet vel faciat. Si itaque primus modus consideretur in verbis, ad Usumfr. tum quasi sensit testator se legare fundum Ususfr. jure. Si secundus, tum quasi dicere voluit *Lego fundum cum hoc*, ut Legatarius eum sibi habeat & possideat tanquam fructuarius. Huic sententiæ favent *l. si habitatio 10. §. Sed si sic d. Us. & Hab. l. Uxori 24. §. ult. π. d. Usu & Usufr. leg:* Ad contrarias leges pro primâ sententiâ adductas respondet *A. Galv. d. tr. d. Usufr. c. 23.*

IX. An in Verballi Conjunctione sit jus accrescendi? & *Negantium & affirmantium* argumenta aliquod pondus habere videntur. *Negantes* provocant (1.) ad §. *Si eadem res 8. j. d. Leg.* qui duas conjunctiones juris accrescendi enumerat tantum, Conjunctionem scilicet quæ fit vel re & verbis simul, vel re tantum. (2.) Ad *l. Si quis ita 66. d. her. inst.* quæ docet nullum esse inter verbis conjunctos jus accrescendi. (3.) Ad *l. hujusmodi 84. §. quibus 12. d. Leg. 1.* Ut nihil operetur verbalis conjunctio, quâ ita legatum fuit, Titio & Mævio singulos Servos dolego. (4.) Ad *l. pen. π. d. Usufr. accr.* in qua *Papinianus* expresse decidit: Si singulis rei fructus legetur æque, atque
si æquis

si æquis portionibus legatus fuisset, jus accrescendi inter eos non esse. (5.) Ad l. 3. pr. l. 1. pr. d. Usufr. accr. l. conjunctim 80. d. Legat. III. ostendentes toties esse jus accrescendi, quoties in duobus qui in solidum habuerunt concursu divisio est, non v. si ab initio certæ partes sint. (6.) Ad l. 16. pr. d. Leg. I. & l. 7. d. Leg. II. quæ de verbali conjunctione intelligendæ sunt ubi partes non adcresecunt. *Affirmantium* tamen sententia prò meliore habetur; quia fundatur in textibus seqq. l. si duobus 16. §. fin. d. Leg. I. l. 51. in fin. d. Leg. I. l. 5. in fin. l. 6. 7. pr. d. Reb. dub. l. 5. §. fin. Si pars Hered. pet. l. un. §. his ita definitis ver. in his itaq; C. d. Cad. tollend. l. 20. in fin. C. d. Jur. delib. Negantium rationes ex legibus malè acceptis desumptas solvunt *Donell. l. 7. Com. 13. Gomes. 1. resol. 10. n. 32. Riem. decad. 7. q. 7. Bachov. ad Treutl. vol. 2. d. 13. §. 3. lit. C.* De reliquis Conjunctionibus an inter re tantum Conjunctos Jus accrescendi locum habeat? item an Re & verbis conjuncti ab initio solidum habeant, an vero partes? & an inter Re & verbis conjunctos sit jus accrescendi? videri potest in utramq; sententiam disserens *Franzk. E. 7. q. 3. 4. & 5.*

X. Forma & modus legandi ex testatoris legantis voluntate ampliatur limitatur & regitur l. 19. l. 33. §. 1. l. 101. §. 2. d. Condit. & Dem. quòcunq; sermone & verbis quibusvis mentem testatoris legantis significantibus l. 2. C. Comm. d. Leg. l. 21. C. d. Leg: nam de verbis non admodum sollicitos esse jubet Imperator l. 22. C. Comm. d. Leg: ita ut nec error §. 29. j. d. Leg: nec falsa demonstratio §. 30. j. eod. l. 17. l. 33. l. 72. §. falsam. l. 40. §. penult. l. 34. d. Condit. & Demonstr. l. 2. l. ult. C. d. Fals. caus. adj: nec causa falsa vitiat legatum nisi tum, quando si scivisset Testator causam illam præteritã falsam fuisse, legaturus non fuisset §. 31. j. d. Leg: Possunt relinqui legata ante post & inter medias heredum institutiones §. 34. j. d. Leg. l. 24. C. d. Testam. quia incivile foret ordinem scripturæ sequi & mentem testatoris spernere. Forma legandi additur vel juvandi legati causa vel temperandi & velut minuendi ejusdem, vel etiam augendi & ornandi causa. Juvandi causa forma addita facit, ut legatum certius sit, & enixa testatoris voluntas magis magisq; intelligatur & probetur. Certius redditur legatum quando cum demonstratione vel pure seu sine conditione relinquitur. Cum demonstratione relinquitur id, in quò exprimitur cum circumstantiis nominatim, quid & cui legatum sit ut *Sempronio Avun-*

Avunculo meo scribæ fundum meum Cornelianum apud campum Martium do lego *Don. 8. c. 20. Comm:* Ad formam purè legandi pertinet *Regula Catoniana*, quæ ita se habet: quod si facti Testamenti tempore decessisset Testator, inutile id foret legatum, quandoquocumq; decesserit Testator non valebit *l. 1. § seqq. π. d. Reg. Cat.* hoc est legatum quod mutatâ conditione personæ vel rei in eum casum sive locum venit, à quò incipere non potest non conualescit *Don. 8. c. 20.* Forma legandi quâ Legatum temperatur & minuitur est quâ Legatum vel ab initio differtur, vel capto & præstito modus & finis injicitur. Differtur legatum ab initio quod sub, vel ex die certò vel conditione aliqua præstare jubetur *l. 33. 34 72. d. Cond. § Dem.* Differtur Legatum conditione à Testatore appositâ, quâ legatum non statim sed cum conditio extiterit deberi incipit *l. 5. §. 2. quand. di. leg:* quâ de re pluribus agit *Althus. Dicaolog. lib. 9. c. 53.*

XI. Finis est ut Legatarius honore afficiatur *l. 3. §. 2. π. Leg. præst. l. 11. §. 20. d. Leg. III. & absq; incommodo commoda sentiat arg. §. 1. j. d. Leg. l. 75. π. d. Leg. II.* quod prolixè docet *Galv. d. tr. § c. 23.* Effectus Legatorum est ut statim post mortem testatoris rei propriæ, purè & in specie legatæ dominium fictione juris transferat in Legatarium, quamvis agnitum vel repudiatum à Legatario nondum sit *l. 5. pr. §. 1. l. 7. pr. §. 1. l. 21. pr. l. 25. §. ult. π. Quand. Di. leg.* ut adeò ex eò tempore lucrum & damnum ad Legatarium pertineat *§. 16. j. d. Leg:* Nec heres, in nullâ morâ constitutus, ad præstationem nec æstimationem teneatur in specie legatâ *§. 16. j. d. Leg. l. 47. §. fin. d. Leg: I. l. 23. π. d. V. O.* Secus vero in genere vel quantitate legata *l. 11. C. Si cert. pet:* vel si factum heredis intercesserit, vel ipsius culpa *l. 47. §. culpa π. d. Leg. I. l. 91. π. d. V. O.* Inde quoq; sequitur rem legatam efficaciter alienari non posse ab herede *l. 81. pr. d. Leg. I.* nec contra eam Usucapionem vel præscriptionem currere *l. 3. §. 3. C. Comm. d. Leg. l. 12. §. 2. π. Fam. Ercisc:* vel si non perierint sub pæna amissionis ab herede præstandam esse *N. 1. c. 1. Auth. hoc amplius C. d. Fidei C:* cum fructibus & usuris à tempore moræ *l. 39. d. Leg. I: l. 3. π. d. Usur.* Si vero heres eam præstare nolit, ad eam consequendam Legatarius tres habet Actiones Rei Vindicationem, Personalem ex Testamento & Hypothecariam *§. 2. j. d. Leg: l. 1. 2. C. Comm: d. Leg: & nonnunquam etiam Exceptionem*

B

nem

nem e. g. in legato liberationis *Giphan. ad. §. 13. j. d. Leg.* His uti potest Legatarius post aditam hereditatem non quidem conjunctim sed electivè *l. 76. §. pen: π. d. Leg. II.* Rei Vindicatione si rem ipsam persequatur contra quemcunq; possessorem *arg. l. 46. π. d. Furt.* Hypothecaria si non rem ipsam, sed reliqua defuncti bona persequatur, nam Legatario in bonis à Testatore ad heredem translatis hypotheca constituitur *l. 1. C. Comm: d. Leg. 1. Creditoribus 4. §. 1. π. d. Separ.* Nec obstat, quod Nemini simul & semel dominium & quoq; hypotheca ejusdem rei competat: cum non in ipsa re legata, sed aliis defuncti jamq; heredis juri subjectis bonis constituatur *Bart: in d. l. 1. C. Comm: d. Leg.* Actione personali Neminem nisi ipsum heredem potest convenire cum heres adeundo hereditatem quasi contraxisse cum legatariis videatur *§. heres quoq; j. d. O. qu. ex qu. Contr.* Sed ex quasi contractu obligatio Actionem personalem pariens oritur *l. 47. §. ea obligatio 2. d. ProC.* Salubriter ergo præscriptis harum Actionum finibus quibus ad Legata perveniendum, propriæ auctoritati locus relinquatur nullus quâ possit Legatarius legata occupare *d. l. 1. C. Comm. d. Leg. arg. l. 186. d. R. I.* (Hoc enim si fecerit hereditate vacante, edicto Quod Legatorum conventus possessionem eorundem restituere tenebitur *l. 1. §. & continet 2. π. Qu. Legat: aditâ vero, Legato se indignum reddit l. non est dubium 5. C. d. Leg: & Legati jure excidit l. 13. §. fin. Qu. me. caus.* Eorum tamen sententiam qui alio remedio executivo Legatariis succurrendum esse ducunt magis piam & æquam hoc præcipuè Seculò contentiosò statuit *Lindem. in Ex. Justin. D. 4. §. 7.* hancq; sententiam ex Novella Justiniani *d. Heredibus & Falcidia §. illud* malè intellecta approbant varii Doctores uti docent *Angelus in Comm. istius loci Alex. ad l. ult. n. 13. C. d. Edict. D. Adr. toll: & ibidem Jason. n. 14. Socinus senior in conf. 103. lib. 3. Decius ad l. in testamentis n. 6. d. R. I. ubi etiam Cagnol. n. 9. Alciatus ad l. Pecuniæ verbum §. Actionis d. V. S. Natta in conf. 206. n. 4. conf. 626. n. 25.* Quos non rectè statuere dicit *Fachin: Controv: jur: Lib. 5. c. 31.* quia hæc ei videtur esse sententia Justiniani. Ut heres incidat in poenam privationis relictorum, si post aditam hereditatem cesnaverit annum integrum in exequendâ Voluntate defuncti, qui tamen annus non ab aditione numerabitur, sed ab admonitione & conventionem judicis, à quò tempore lis est peragenda

genda intra annum & est Exceptio ad *l. properandum C. d. Jud: Me-
noch. d. Adip. poss. Remed. 4. n. 693. & seq: Sed Bach. ad Treutl. vol 2.
Disp. 13. §. 7. lit. D.* distinguit: An jus Testamenti & Legatarii liqui-
dum sit, nec ne? ut illò casu favore ultimarum Voluntatum aliquan-
do de planò & summarie procedat Judex, quam distinctionem pro-
babilem dicit *Rennem. Colleg. Jurid: Ex 2. §. 1. in fin*

XII, Legatum infirmatur vel ab ipso Testatore *ademptione
expressâ pr. j. d. Adempt: Leg: l. 2. π. eod.* eodem Testamento vel
Codicillis Testamento confirmatis quibuscunq; verbis facta *l. 3. π.
d. t. l. 17. C. d. Leg. aut tacitâ ex alienatione voluntaria aut inimici-
tâ super venientibus collectâ l. 18. l. 3. §. fin. π. d. t.* Vel *translatione*
cum Legatum ab uno ad alium transfertur, puta Stichum quem Ti-
tio legavi Sejo do lego *§. 1. j. d. t. l. 5. π. eod. l. 89. π. d. Condit. &
Demonst.* Vel à *Lege Falcidiâ* quâ heredi permillum est hereditate
ultra dodrantem legatis exhaustâ quartam detrahere ne defuncto-
rum ultimæ Voluntates destituantur, non à *Falce* sed ab Authore
*Cajo Falcidio Trib: pl. teste Dion. in Aug. & Isidor. in c. quedam Dist. 2.
dicta.* Cum enim *L. Furia* quæ ultra mille aureos alicui legare pro-
hibuit & *L. Voconia* quæ cavit ne Legatarius plus ex Testamento
consequeretur quam heres *pr. j. d. L. Falc. & ibi Theoph.* facile elu-
di possent, à Falcidio lata est Lex quâ ultra dodrantem i. e. novem
uncias legare testatori non permittitur sed semper tres uncia sive
quarta hereditatis pars penes heredem scriptum remanere debet
non tantum, Jure Retentionis sed & Vindicationis etiam ante Con-
stitutionem Justin. *in l. pen. C. d. 2. l. 26. & 73. §. ult. π. eod. Bachov.
ad Treutl. vol. 2. Disp. 14. §. 4. lit. D. Ludw. E. 7. 9. §. 8. l. j.* Huic
assertioni se opponit Jacobus Cujacius O. L. 8. c. 2. dicens Vindi-
cationem dari ex Constitutione Justiniani *l. pen. C. Ad L. Falcidâ*
nec fuisse ante Justinianum Vindicationem sed Retentionem tan-
tum, & ideo Legatario occupante vacuum possessionem rei legatae
sine voluntate heredis, heredi datur Interdictum Quod Legatorum,
ut recipiat rem Legatam sibiqve Falcidiam servet per retentionem
*l. 1. C. Quod Leg: Vel si per errorem solverit integrum legatum,
heres, datur Condictio indebiti l. 1. §. Si Legatarius, π. Ad L. Falce*
quam tamen sententiam prædicti Dd. quibus etiam accedit *Franzk.
E. 7. 9. 7.* convellunt hac potissimum ratione: quia *L. Falcidia*

ita restringit liberam ex L. XII. Tabb: testandi facultatem ad do-
drantem ut si plus legatum sit pro non dato habeat l. 1. ibi *dum*
ita detur Ad L. Falcid: Unde & ipso jure Legata minuere l. 73. §.
ult. eod. & quadrantem heredi illibatum quasi segregare dicitur, ut
quod ipsi vel Coherede legatum vel FideiC. relictum sit, vel alias
quam jure hereditario perceptum in eundem non imputetur l. 74.
l. 91. item l. quoties 67. Ad L. Falc: ubi quæ plus ultra Falcidiam
legantur à Lege excepta & non debita vocantur, sicut e contrario
Legata, quæ deductionem, cui obnoxia esse cæperant, effugiunt
aucta & debita esse dicuntur in l. 1. §. ad quod 13. Ad L. Falc: l. 87.
§. 5. eod: Nec facit quicquam responsio Cujacii ad l. in quantita-
te 73, §. ult. & l. lineam 26. D. Ad L. Falcid: quod minui idem sit
quod est retineri deduci recidi, & ipso jure minui legata nihil aliud
sit quam ex L. Falcidia Quartæ retentio l. Servus quem D. d. Ad:
Empt: quâ heres utitur suo jure quasi heres & Dominus & ideo
retineri dicitur Falcidia jure hereditario l. 14. D. Ad L. Falc: & ju-
re Testamenti l. qui duos D. d. Vulg. Subst: eaqve ratione admittâ
Falcidia Servus legatus vel quæ alia res communis sit inter here-
dem & Legatarium l. Plautius D. Ad L. Falcid: Sic ad retinendam
Falcidiam generaliter dicit apud Judicem L. Falcidiæ opponendam
esse Exceptionem doli quod probat l. 15. in pr. & 16. & 80. in fin.
D. Ad L. Falcid: Ita herede per errorem solvente eum integrum
legatum Conditione Indebiti consequi vel beneficio Interdicti
Quorum Legatorum jure retentionis uti posse. Sed hæc explicatio
Cujacii, quæ alias usui juris repugnat defendi nequit ex l. Servus
30. d. Ad. Empt. tum quia ut Bach: d. l. ait non si aliquando phra-
sis ista ita accipitur, eam ubiq; ita accipi oportet, tum quia in casu
d. l. 30. non tantum Exceptio aut Retentio, sed etiam si solutio fa-
cta fuerit, Actio datur ut textus ille contra Cujacium retorqueri &
ex eò confirmari possit, ubicunqve quid ipso jure minui dicitur &
Exceptionem & Actionem superesse: nec satisfacit Cuj. solutio l. li-
neam 26. d. 1. quia electio datur heredi an portionem vindicare an
totum ex Interdicto repetere velit.

XIII. Quod Justinianus in §. Sed non usq; j. d. Leg. de exæqua-
tione Legatorum & FideiC. dixit, nullam inter ea esse differentiam, sed
quod legatis deest hoc replendum sit ex natura FideiC. & si quid est in
Legatis

Legatis amplius, per hoc crescat FideiC. natura. Id ipsum varias peperit interpretationes. *Cujac. 8. c. 4.* refert id ad casum singularem imputationis in Falcidiam. *Revard. 3. var. 4. ad Interdict.* quod Legatorum Alii dicunt Imperatorem frequenter eò modo ut in d. §. se authorem jactitare, quæ multo ante tempore ab Ulpiano cæterisque JCtīs tradita fuere quia ea quæ in d. §. j. §. 2. C. Comm. d. Leg. sibi de exæquatione tribuit, jam antea scripsit Ulpianus l. 1. π. d. Leg: I. Sic Justinianus se novissimè edicere affirmat, substitutum impuberis exheredati legatis aut FideiC. prægravari non posse l. cum quidam C. d. Leg: cum ante eum à *Tribonio JCto* id constitutum esse inveniatur l. miles ita §. si miles π. d. mil. Testam: Sic Justinianus gloriatur se Libertorum successionem ita definivisse, ut si libertus minus habeat in patrimonio centum solidis, ad ejus hereditatem condito testamento patronus nullum locum habeat, idemq; si major fuerit centenarius libertus, & liberos reliquerit, quod tamen Africani tempore observatum fuit l. Liberto octoginta π. d. Bo. Lib. Deinde Ulpianus dicit heredem eodem testamento quo scriptus est, testem adhiberi non posse l. qui testamento in pr. π. d. Testam. Justinianus verò id à se vetitum prædicat §. Sed neq; j. d. Testam: Deniq; Justinianus dicit à se donationes mortis causa legatis comparatas esse §. 1. j. d. Don. cum tamen id antea Ulpianus dixerit l. illud in pr. π. d. Don. caus. mort: Sed recte *Cujacii & Revardi* autoritatibus *Bachovius ad d. §. j.* præfert autoritatem *Duar. & Alciat. in d. l. 1. d. Leg. I.* Item *Duar. 2. Diss. 9. Govean. 1. var. lect. 30. Donell. 8. Comm. 2. Ant. August. 3. emend. ult. Vigl. ad §. Legatariis j. d. Testam. ord:* Hi statuunt *Tribonianū* ad mentem Justiniani, nullum respectum habendo ad casum singularem, aliquid mutasse vel aliquid adjecisse, ideo jure meritoq; se Imperator tum in d. §. tum aliis legibus allegatis authorem dixit, quia ea quæ à Veteribus fusè imperfectè & minus aptè tradita in unum ipse coëgit, suisq; locis convenienter collocavit rerum temporumq; ordine servato l. un. §. quibus C. d. nov. Cod. fa: nam qui subtiliter factum emendat, laudabilior est eò qui primus invenit. l. 1. §. Sideo. C. d. V. I. E. l. 2. §. tanta autem C. eod. *Joann. Coras. Miscell. Juris Civ. Lib. 5. c. 17.*

XIV. *Clausula Codicillaris* Testamento nulli cui sex tantum testes adhibiti sunt adjecta facit ut heres non quidem ex Testamento viâ directâ sed ex Codicillo viâ obliqua hereditatem petere possit tanquam

quam Fidei C. nec prohibetur Fidei C. petere, etiamsi antea ex Testamento nullò hereditatem vel B. P. secund. tabb. petierit, nec quicquam obtinuerit, quia non prohibetur ex aliâ causâ petere, si in uno iudiciò succubuerit *l. 14. d. Except. Rei jud.* nec Renuntiatio juris præsumenda est, quia est una causâ agendi non diversa scriptura scil. eadem & omnis variatio in jure odiosa *Carpz. p. 3. c. 20. D. 44.* Non tamen temerè hæc clausula non adjecta, est præsumenda vel subintellegenda, quia testari volens non præsumitur tacitè Codicillari voluisse *l. 29. π. d. Testam. l. 41. §. 3. π. d. Vulg. & pup. Subst.* sed quando expressè addita eventualiter immutat dispositionem *Menoch. l. 4. præf. 60. n. 82.* nec ob clausulam ea quæ diversa habent nomina confundenda, & differentie Testamenti ac Codicillorum tollendæ sunt, quæ non tantum externâ solennitate sed ipsa quoque substantiâ differunt. *Brunn. ad. l. 7. C. d. Codicill.* hæ differentie licet ex *l. 1. C. Theod. d. Testam.* cognosci nequeant, in quâ licet ad vicem Testamenti facere Codicillum, in quò legitima heredis institutio tenetur, parva tamen notatur in *l. seq.* quia eundem effectum quem Testamenta habent Codicillis denegat *l. 2. d. t. C. Th. d. Testam.* nam Imp. Codicillos & Epistolas adeò refutant, ut ex illis etiamsi eas veras esse quæstionum regula approbârit nîl capiant sed quicquid eis relictum constiterit ad liberos defuncti vel si ii non sint ad proximum quemque devolvant, sed in Testamentis à privatis heredibus distare noluerunt. Hæc verò differentiam non pariunt quæ in hoc casu ratione usus & Subjectorum ex modestia Imp. distinguuntur, & deinceps à seqq. Imp. qui jus commune cum cæteris habere constituerunt sublata sunt *l. 7. C. J. Qui Testam. fa. p. vel non.* sed veræ differentie in defectu solennitatum in Testamento requisitarum & heredis institutionis consistunt *Tabor lib. 12. Barbos. c. 14. ax. 7.*

Carpz. part. 3. const. 3. Def. 35.

Kc 3004

ULB Halle

3

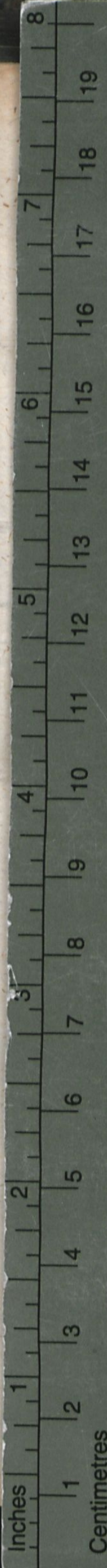
003 757 714

Bitte nach Ausleihe an
Frau Richter. 1
Sammelbd. ? oder
Inhaltliche Werte ?

von 125

B.I.G.

Black 3/Color White Magenta Red Yellow Green Cyan Blue

Farbkarte #13

N. J.
 TATIO XI.
 CTARUM
 ESIIUM
 RTI & CON-
 VERSI
 e seqq. usqve ad finem
 π. C. Just. Theod: Libb,
 X. respondentibus.
Quam
 ÆSIDE
 E CHRISTO.
 RO Volk/
 . D. & P. P.
 MUS Grendau/
 erb. Prusus.
 ONDENS
 licè defendet
 TORIO MAJORI
 lbc. LXXXI.
 IOMONTI.
 REUSNERIANO.

